

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat:

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut jr 2013-088243

nr:

Akileraartarnermik aalajangiisartut 8. januar 2014

aalajangiinerat

Aalajangiinerup tamanut 6. juni 2017

saqqummiunneqarnera:

Ukioq isertitaqarfiusoq: 2012

Sammisaq: Akileraarutit

Sammisami oqaasertaq Suliunnaarnerussutisianit aningaasarsiap
akileraaruserneqarnera

Eqikkaaneq

Naammagittaalliornermi pineqarpoq ukioq isertitaqarfiusumi 2012-imi suliunnaarnersiutinit tunniussinerup akileraaruserneqarsimanera. Naammagittaallioraq isumaqarpoq, suliunnaarnerussutisianit aningaasarsiaq isertitaasoq akileraaruteqarfiusussaanngitsoq.

Akileraarusiinernik aalajangiisartut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik isumaqatigaat, tassalu suliunnaarnerussutisianit aningaasarsiaq isertitaasoq akileraaruteqaataasussaq.

Suliassami pissusiviusut

Ukiumut isertitaqarfiusumut 2012-imut nammineerluni nalunaarsuutimini naammagittaalliorup nalunaarutigisimavaa, akileraarutaasussaanngitsumik suliunnaarnerussutisianit aningaasarsiamik 150.000 koruunit missaanniittumik pissarsinikuusimalluni.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfip suliunnaarnerussutisianit aningaasarsiaq isertitaasoq akileraaruteqarfiusussatut isigisimavaa taamaattumillu aningaasartaatigut akilerartissimallugu.

Naammagittaalliuuteqartup paasinninna

Naammagittaallioraq isumaqarpoq, aningaasarsiaq suliunnaarnerussutisianut atatillugu pissarsiari-simasani isertitaasoq akileraaruteqarfiusussaanngitsoq. Tunngavilersuutinik tulliuttunik saqqummius-saqarsimavoq:

- Aningaasarsiaq tunniunneqarpoq pissutigalugu suliffeqarnermiinnermut suli ukiut tallimat amerlanerusut sulinermi. Kissaatigigaanni inuit suliffeqarnermiiginnassasut taava pissusissamisuunngitsutut isikkoqarpoq taamatut pillaanissaq.
- Ilisimasimagaluarukku taamatut akileraartinneqassallunga utaqqisimassanngikkaluarbunga.
- Imaassinnavaoq DK-mit marloriaammik akileraarusersuisarneq pillugu isumaqatigiisummi suliunnaarnersiuteqartitsinermik aaqqissuussineq puigorneqarsimasoq, taamaattoqarsimap-pallu suliarineqartariaqaraluarpoq.
- Malittarisassat iluarsineqarnissaasa tungaanut akileraaruserneqartarnermut immikkut akuer-sissuteqartoqartariaqarpoq.

Eqqartuussiviit sulinissaannut malittarisassat aamma eqqartusseriaatsimi periuseq inner-suussutigineqarput

Aningaasarsiaq Akileraarutaasussaanngitsoq (suliunnaarnersiut):

Suliffeqartup toqqarsinnaavaa Danmarkimi suliunnaarnersiuteqarnermik aaqqissuussinermut akiliuteqartarnissani taamalu periarfissaqalerluni soraarninngornissani sioqqullugu suliunnaarnersiuteqarlu-ni suliunnaarnissamut. Akiliuteqartartoq ima utoqqaalersimatiguni, suliunnaarnersiuteqalersinnaallu-ni, taamaasioranili, taava Suliffissaaleqinermut Sillimmasiisarneq pillugu Inatsimmi § 74 m naapertorlu-gu akileraaruserneqartussaanngitsumik aningaasarsiamik tunineqarsinnaavoq.

Inatsit Suliffissaaleqinermut Sillimmasiisarneq pillugu Inatsimmi § 105 naapertorlugu Kalaallit Nunaan-nut atuutinngilaq.

Kalaallit Nunaanni sulineq Danmarkimi sulinermut sanilliunneqassaaq.

Isertitat akileraaruteqaataasussat:

Inuk Kalaallit Nunaanni najugalik, tamakkiisumik Kalaallit Nunaannut akileraartussaatitaavoq.

Isertitami akileraarutigineqartussami aallaavittut pineqarput isertitat tamarmik, apeqquataatinnagat tamakku aningaasarsiaasut imaluunniit aningasaatitigut iluanaarutaasut allat Kalaallit Nunaannit imaluunniit nunanit allaneersut. Isertitaq taamaallaat akileraarutaassanngilaq, inatsisikkut aalajangersak-kami eqqaaneqarsimaguni Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi § 1, imm. 1 nr. 1 aamma § 13, imm. 1 naapertorlugit.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsimmi § 14-im isertitat akileraarutaasussaatitaasut pillugit as-sersuutinik allaaserinnitqarsimavoq, § 34-milu isertitat akileraarutaasussaanngitsut allaaserineqarsi-mapput.

§ 34. Isertitamit akileraarutaasussamit naatsorsuinermi makku ilaatinneqassanngillat:

- 1) Akileraartussaatitap pigisaasa nalinginik allannguinerup nassataanik pisuussutit allissutaat millissutaallunniit,
- 2) iluanaarutit annaasalluunniit akileraartussaatitap pigisanik tunisinermit pisut. Tamannali atuutinngilaq pigisanik nalikillilerneqarsinnaasunik tunisaqarnermi kiisalu pigisanut akileraartussaasup inuutissarsiornermigut imaluunniit iluanaarniarluni pissarsiaanut,
- 3) tunisumut akileraartussaqataasumut aapparisumut tunissutit, tunisisup qitornaanut, qitornassaanut taakkualu qitornaannut, qitornap qitornassalluunniit toqusimasup aapparisaaanut (averusersimanngisaanut avissi-manngisaanulluunniit) kiisalu angajoqqaavinut, angajoqqaassaanut aataakkuinut aanaakkuinullu tunissutit,
- 4) pisuussutit amerlissutaat kingornussarsianit imaluunniit kingornussarsiasiinanit siuumukkanit imaluunniit aapparilernermit pisut,
- 5) nammineq pigisat nammineerluni atugaanerisa nalingat, aamma nammineq illumi inigisap nalinga illut ataasiinnarmik piginnittup inigisaatut atugassaasumik inissiartaqarp, kisianni aatsaat illutip ilangaallussua tamatuma saniatigut piginnittup inuutissarsiorluni sulineranut atugaanngippat,
- 6) pilit akileraartussaatitap aallaaniarnermik, piniarnermik aalisarnermillu ingerlatsineranit pisut privativik atugaanerminni nalingat,
- 7) iluanaarutit agguagarsiat brugsforeninnginit § 1, imm. 1, nr. 6-im eqqartorneqartunit pisut,

- 8) ullormusiat (dagpenge) angalanermullu taartisiat angallataasunut aamma angalanermi ineqarnermut neri-saqarnermullu (angerlarsimaffiup avataani najugaqarallarnermi) aningaasartuutit allissutaannut matusissutisat Kalaallit Nunaanni pisortatigut isumagisassaatanik isumaginninnermit pisut imaluunniit Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut malittarisassat malillugit tunniunneqartartut,
- 9) piginneqatigii § 1, imm. 1, nr. 3-mi 4-miluunniit pineqartut piginneqataanermut allagartanik tunisaqarnermikkut imaluunniit piginneqataasut aningaasaataannik amerlisitsinikkut akit sippuutaagoortumik pisaat,
- 10) pisortanit ikuutisiat akuersissutigineqartut:
- a) pisuni ataasiakkaani naliliineq tunngavigalugu pisortanit pensionisianut tapiliussatut, matumani aamma meeqqanut tapiliussatut tunniunneqartut,
 - b) ataasiartumik ikorsiissutit, nuunnermi ikuutisiatut, ilisinermi ikuutisiatut, angerlarsimaffimmi ikiorqeरnermut aamma angerlarluni angalanermut ikuutisiatut tunniunneqartut,
 - c) ineqarnermut tapiliussutit tunniunneqartut,
 - d) meeqqanut inuuusuttunullu ikorsiissutit tunniunneqartut,
 - e) inunnut annertuumik innerluuteqartunut ikorsiissutit tunniunneqartut,
 - f) piginnaangorsaqqinnejnermut atatillugu ataasiartumik ikorsiissutit immikkut itumik tapiliussutit tunniunneqartut.
- 11) Selskabinit nunani allani, matumani aamma Danmarkimi Savalimmiunilu, angerlarsimaffeqartuni aktiaatinit anpartiutinilluunniit iluanaarutisiat, selskabinit il.il. § 1, imm. 1, nr. 3, 4, 6, 7 aamma 9-mi taaneqartunit pisarsiarneqartut. Tamannali taamaallaat atuuppoq selskabip iluanaarutisionik pissarsisup, selskabip piginttuusup, selskabimi iluanaarutisionik tunniussaqartumi, selskabimi pigineqartumi, aktiatigut anpartitigulluunniit aningaasaatit minnerpaamik 25 procentii pifissami ataannartumi sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi, pifissallu taassuma iluani iluanaarutisionik agguassifiussasami pigisimappagit,
- 12) meeqqanut tapiissuteqarneq pillugu inatsit malillugu meeqqanut tapiissutisat, ilinniagaqarnermi tapiissutit pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu meeqqanut tapiissutisat, atuarfimi klassini quillerni atuartut atuarnermut tapiiffineqartamerat pillugu peqqussut naapertorlugu tapisiaat, aammalu meeqqanut ilinniagermi tapiissutit Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut malittarisassat malillugit tunniunneqartartut,
- 13) nallittorsiornermi sulifimmit tunissutisat namminersortuni pisortaniluunniit atorfirinnut Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut malittarisassat malillugit tunniunneqartartut,
- 14) nuunnermi aningaasartuutinut matussutissat namminersortuni pisortaniluunniit atorfirinnut Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut malittarisassat malillugit tunniunneqartartut,
- 15) akeqanngitsumik angerlarsimaffitut najukkamut angalanerup nalinga namminersortuni pisortaniluunniit atorfirinnut Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut maleruagassat atuuttut malillugit tunniunneqartartoq. Akeqanngitsumik angalasarneq akileraaruserneqarneq ajortoq, aalajangersagaq una malillugu ukiumut angalanermut ataatsimut taamaallaat atuuppoq, aammalu
- 16) præmieobligationinit, eqquinianernit, tipsernernit il.il. eqquinikkut pissarsuat danskit naalagaaffiannut akileraaruserneqartartut.

Marloriaammik akileraarusersuisarneq:

Inuk Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilik, nunamit allamit isertitanik pissarsippat, marloriaammik akileraarusersuisarneq pinngorsinnaavoq. Isertitaq Kalaallit Nunaannut akileraarutigineqartussaavoq, amerlanertigulli aamma nunami pinngorfimminniit akileraaruserneqarsimasarluni.

Aningaarsianit akileraarutit pillugit inatsisikkut § 69-mi marloriaammik akileraarusiisarneq annikillisineqarpoq. Akileraarutissanik naatsorsuinermi akileraarutit ilanngaatigineqarsinnaapput nunamit allamit isertitanit akileqarsimasut, taakku sumiiffinni marluusuni akileraarutaasussat. Akileraarutilli Kalaallit Nunaanni isertitamit akilerneqartussat sinnerlugit ilanngaatigineqassanngillat.

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi annikillisitsinissamik malittarisassaq nunanit allanit marloriaammik akileraarusiisarnermik isumaqatigiissutinik ilaneqartussaavoq. Isumaqatigiissutinit iluarsiivi-

gineqarput ilaatigut nunat sorliit isertitamit akileraarusersuinissamut piginnaatitaaffeqartut aamma qanoq iliorluni akileraarut annikillisinneqartussaanersoq, nunat marluk isertitamit akileraarusiisinnappa-ta.

Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni Marloriaammik akileraarusersuisarneq pillugu isumaqatigiis-summi akileraarutaasussaanngitsumik suliunnaarnersiutinit aningaasarsiaq erseqqisumik allaaserine-qarsimanngilaq, taamaattumillu Immikkoortortaq 20-mi ilaatinneqarluni, tassanilu nuna inissismaffik akileraaru-siisinnaanermut piginnaatinneqarsimalluni. Akileraartussaatitaasoq Kalaallit Nunaanni najugaqarpat taava Kalaallit Nunaat nunaassaaq inissismaffik.

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut naliliineri tunngavilersuutaalu

Suliami pineqarpoq suliunnaarnersiutinit aningaasarsiaq, taanna tunniunneqartartoq danskit Suliffis-saaleqinermut Sillimmasiisarneq pillugu Inatsisaat naapertorlugu. Naammagittaallior-toq suliunnaarnersiutinit aningaasarsiamik pissarsinissamut piumasaqaatinik eqquutsitsivoq, taannalu Danmarkimi akileraarutaasartuunngilaq.

Kalaallilli Nunaanni immikkut malittarisassaqanngilaq, tassuuna Kalaallit Nunaanni akileraarusersui-sarnermut isertitaq ilaatinneqarani. Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni Marloriaammik akileraarusersuisarneq pillugu isumaqatigiissummi akileraarutaasussaanngitsumik suliunnaarnersiutinit aningaa-sarsiaq erseqqisumik allaaserineqarsimanngilaq, taamaattumik aningaasarsiaq immikkoortortaq 20-mut ilaatinneqassaaq, tassa imaappoq nuna inissismaffik - Kalaallit Nunaat - akileraarusiisarnermut piginnaati-taaffeqarpoq.

Taamaattumik Akileraarusiinernik Aalajangiisartut naliliineraat, eqqortuusoq Akileraartarnermik Aqutsi-soqarfiup naammagittaallior-toq suliunnaarnersiutinit aningaasarsiamit tunniunneqartumit akileraartin-neqarmat.

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup aalajangiinera atortussaatinne-qarpoq, tassalu 2012-imi suliunnaarnersiutinit aningaasarsiaq pissarsiarineqarsimasoq Kalaallit Nu-naanni akileraaruserneqartussatut isertitaasoq. Taamaasilluni naammagittaallior-toq naammagittaaliuutimininit ilalerneqanngilaq, Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12., 2. november 2006-imeersumi §§ 13 aamma 34 naapertorlugit aammalu Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni DBO-mi Art. 20 naapertorlugu.